

No podem fer aquí una revisió detallada dels continguts concrets de les fitxes de l'exposició, la qual cosa ens obligaria a justificar les nostres opinions en contra o a favor dels criteris emprats i fins i tot dels continguts en sentit estricte o en funció de les formes elegides per a comunicar-los a l'espectador. En tant que podem percebre l'esforç realitzat en aquest sentit, hi ha qüestions que per això mateix serien més dignes de comentari extens i fins i tot de discussió. Només ens doldrem que l'organització del Catàleg no hagi estat més estricta quan a les cronologies, i que l'opció que ordena en funció de tipologies i tècniques desvirtui en certa mida l'aproximació històrica i la visió diacrònica de les obres que apareixen separades a vegades, a desgrat de pertanyer a un mateix món figuratiu. El cas potser més significatiu serien les separacions que aquest ordre obliga a establir entre les diferents arts pictòriques quan, de fet, sabem que sovint varen ser uns mateixos artífexs aquells que varen treballar-les indistintament. El mateix quan es tracta de l'escultura en pedra o les talles en fusta. La desorientació que pot causar la manca de rigor cronològic dins els subapartats creats ens obliga a fer notar, per exemple, que el retaule de sant Vicenç, (hom en veurà exposada només la predel·la, n. 91) aparegui just abans del fragment trescentista amb l'Anunciació i els reis (n. 92), obra que al nostre entendre no és atribuïble a Arnau Bassa sinó del «Mestre de Baltimore», i que va ser realitzada en qualsevol dels casos sobre mitjan segle XIV, tal vegada encara dins el primer Trescents. Aquest seria solament un exemple del que sovinteja en altres punts del catàleg. Es tracta d'una opció per la *varietas* que condiciona també de vegades els criteris d'exposició que, tanmateix, poden ser més justificables per raons d'espai i altres, que no pas la determinació del discurs heterogeni del llibre que haurà de deixar record manipulable d'aquella.

Atès que l'espai de què disposem és limitat no entrarem en noves qüestions que pot plantejar, sens dubte, la mostra i, particularment, les obres que la conformen. Cal advertir que hi ha un total de 147 ns. de catàleg als que val la pena dedicar una mirada atenta. No manca en aquest elenc un important apartat dedicat a l'orfebreria i les obres *inèdites* que ja hem advertit atrauen amb força particular les nostres mirades. Esperem que aquesta mena de treballs endegats al Museu d'Art de Catalunya i recolzats pel Museu gironí trobi una adequada continuïtat i amplii les seves ambicions, ja força lloables, tant pel que fa a les obres exposades com en allò que pertocaria a l'estudi de les mateixes a reflectir en nous i millors catàlegs.

R. Alcoy i P. Beseran.

NOTÍCIES

El passat dia 16 de juliol va tenir lloc l'acabament de les obres de restauració i condicionament de l'església de Sant Vicenç de Rus (Castellar de N'Hug). L'església construïda a mitjan segle X, fou remodelada al segle XII i va sofrir posteriors modificacions. Durant les obres es van descobrir pintures murals romàniques al Museu de Solsona han estat reproduïdes pel pintor Ramon Millet, consoci nostre. La restauració ha intentat restituir, amb una intenció didàctica, les característiques i l'ambient que hem de sopsar tenia l'església en el segle XIV, moment de la decoració pictòrica gòtica. Hem de felicitar al Sr. Antoni González pel seu encert en donar una funcionalitat tan escaient a Sant Vicenç del Rus.

Les restes del monestir benet de Santa Maria de Cervià (Cervià de Ter. Gironès) fundat l'any 1053 i del que es conserva la seva església romànica (s. XI) i algunes altres dependències, entre aquestes el claustre gòtic, reformat i ampliat en el segle XVII, després d'una llarga i complexa obra de restauració i adequació, s'han convertit en el centre cívic d'aquesta població nascuda al redós del monestir. Esperem que aquesta nova funcionalitat del cenobi sigui per a bé i gaudi de la població de Cervià de Ter i que aquesta valoració d'una obra tan notable ens permeti la seva visita sensa cap mena de problema.

Ens alegra que s'intenti salvar les restes, en molts casos, dels 150 castells existents a les comarques lleidetanenes, dels quals sols un, el castell de Montclar d'Urgell, continua habitat pels seus propietaris, i un altre, el castell de Verdú, una vegada restaurat continua una trajectòria de centre cívic i cultural de la població. Hom podrà continuar admirant la seva torre circular i la gran sala gòtica feta edificar per l'abat Copons de Poblet, senyor de Verdú. Enfront d'aquestes preocupacions per a salvar aquests 150 castells hi ha sempre la nota negra, el propietari del notable «Pilar d'Almenara» (proper a Agramunt), una de les torres circulars més importants de tot Catalunya, no permet ni apropar-se al monument a qui desitja poder-lo admirar.

Hem llegit la notícia que ha estat robat el darrer capitell del claustre, i a la vegada s'ha enrunat una volta del priorat del monestir de Sant Pere de Casserres (Osona). Aquesta notícia evidencia, una vegada més, el problema de la vigilància i conservació del patrimoni cultural. La importància històrico-artístico-arqueològica d'aquest cenobi romànic no l'hem de ponderar, però com sempre, no és, la valoració del monument, sigui o no de propietat privada, el fet bàsic, per tenir una protecció de l'agressió del temps i de les persones. Aquest fet prova que hi ha greus mancances de tots tipus a la defensa del nostre patrimoni. De moment se'ns fa difícil arribar a considerar una solució que ens permeti superar aquesta impotència davant de les contínues pèrdues sofertes pels béns culturals catalans.

El nostre consoci Joan Badia i Homs ha denunciat mitjançant la premsa diària la destrucció d'importants elements del patrimoni cultural medieval de la comarca de l'Empordà. Entre aquests notables jaciments romànics, algun d'ells excavats amb una «excavadora». Entre altres exemples diu que a la restauració de l'església pre-romànica de Sant Romà de les Erenes (Foixà. Baix Empordà) van desprenciar-se les restes de l'antic poblat medieval; igual que a Sant Joan de Bellcaire —església pre-romànica i romànica. I acaba dient: «Els fets són molt greus, la documentació que tenim sobre l'època alt medieval és molt pobre, i les excavacions ens proporcionarien una informació molt valuosa i, en molts casos, única».